

REWORK

Can REmote WORking make labor maRKet more inclusive?

Czy praca zdalna może uczynić rynek pracy bardziej włączającym?

Pandemia COVID-19 radykalnie przyspieszyła wprowadzenie cyfrowych i zdalnych form pracy oraz znacząco zmieniła społeczne podejście do tej formy aktywności zawodowej. Pracownicy zyskali większą autonomię w zakresie czasu wykonywania pracy oraz większą swobodę w zakresie wyboru miejsca zamieszkania. Pracodawcom przyniosła możliwości pozyskiwania pracowników w grupach do tej pory nieaktywnych lub wręcz wykluczonych z rynku pracy, dla których elastyczność czasu i miejsca wykonywania pracy oraz ograniczenie konieczności dojeżdżania do pracy mają kluczowe znaczenie. W kontekście starzejącego się społeczeństwa i niedoboru pracowników na europejskich rynkach pracy, praca zdalna może okazać się skutecznym instrumentem aktywizacji zawodowej, zmniejszania nierówności społecznych oraz wspierania rozwoju lokalnych rynków pracy.

W ramach projektu REWORK dokonana zostanie ocena wpływu pracy zdalnej na aktywizację kobiet (jednej z kluczowych grup dla rynku pracy) i mobilność przestrzenną młodych rodzin. Ocenione zostanie także potencjalne znaczenie tych zjawisk dla przeciwdziałania regionalnemu zróżnicowaniu rozwoju gospodarczego. Głównym celem projektu jest zatem ocena potencjału pracy zdalnej w pobudzeniu konwergencji regionalnych i lokalnych rynków pracy oraz zwiększeniu wskaźnika aktywności zawodowej wśród kobiet. W ramach projektu zostaną zebrane nowe dane ankietowe, które mają odpowiedzieć na kluczowe pytanie: czy wdrożenie rozwiązań dotyczących pracy zdalnej – w erze po pandemii – skłania pracowników w wieku 25-49 lat do przenoszenia się z obszarów miejskich do regionów peryferyjnych, a także zachęca kobiety mające obowiązki rodzicielskie względem dzieci poniżej szóstego roku życia, do zwiększenia aktywności zawodowej? Zasięg geograficzny projektu koncentruje się na Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Francji, Irlandii, Litwy, Polski i Włoch. Wybór tych krajów opiera się na doświadczeniach z lat 2019-2022 w zakresie promowania możliwości pracy z domu dla matek opiekujących się dziećmi poniżej szóstego roku życia, a także obserwacji zakresu migracji regionalnych.

Główna hipoteza zakłada, że praca zdalna może znacząco wpłynąć zarówno na migrację osób z obszarów metropolitalnych do regionów peryferyjnych, jak i na współczynnik aktywności zawodowej kobiet w wieku produkcyjnym. Efekt ten jest jednak zależny od stopnia zaangażowania państwa w promowanie pracy zdalnej jako standardowej formy zatrudnienia.

Nowo pozyskane dane pierwotne w tym zakresie przyniosą oryginalne ustalenia, które mogą ułatwić formułowanie zaleceń względem polityki rynku pracy i rozwoju regionalnego w krajach Unii Europejskiej. Jest to istotne, gdyż aktywizacja zawodowa kobiet to jeden z priorytetów polityki gospodarczej UE. Zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy promuje różnorodność, ale także umożliwia kobietom utrzymanie siebie, swoich rodzin i społeczności, poprawiając standard życia i zmniejszając zależność od systemów pomocy społecznej. Jednocześnie zmiany technologiczne i społeczne związane z pracą zdalną mogą stać się motorem rozwoju regionalnego i ograniczyć negatywne efekty zewnętrzne urbanizacji. Stąd też pozyskanie wiedzy na temat mechanizmów włączania kobiet w rynek pracy i rozwoju lokalnych rynków pracy dzięki pracy zdalnej, pozwoli na lepsze zrozumienie korzyści płynących z rewolucji cyfrowej dla całego społeczeństwa.